

**Одеська обласна
універсальна наукова
бібліотека ім. М. Грушевського
Відділ інформації з питань
культури, мистецтва
та зв'язків з громадськістю**

На допомогу бібліотекарям

Бібліотеки Одещини на сторінках преси

ДАЙДЖЕСТ

Випуск 2(82)

**Одеса
2023**

БІБЛІОТЕКИ Одещини на сторінках преси : дайджест / Одес. обл. універс. наук. б-ка ім. М. Грушевського, Від. інформації з питань культури, мистецтва та зв'язків з громадськістю ; [підгот. О. Л. Попова ; комп'ют. набір, О. Л. Попова ; ред. О. М. Ласкевич ; худож. оформ. О. М. Ласкевич ; відп. за вип. О. Л. Попова]. – Одеса, 2023. –

Вип. 2(82) : [II кв. 2023 р.]. – 2023. – 16 с. – (На допомогу бібліотекарям) ; 15×21,5. – 40 прим. : б. ц.

Дайджест складається з двох частин.

Перша частина вміщує повнотекстові статті з досвіду роботи бібліотек м. Одеси та області у II кварталі 2023 р.,

друга – анотовані статті періодичних видань Одещини про діяльність бібліотек.

Також дайджест містить перелік видань, які були використані у випуску.

Періодичність видання: щоквартально.

I. ПОВНОТЕКСТОВІ СТАТТІ З ДОСВІДУ РОБОТИ БІБЛІОТЕК ОДЕЩИНИ у II кварталі 2023 р.

Квітень

Кракалія Р. Портрет як печать епохи : [майстриня Ольга Погрібна відкрила виставку портретів «Час героїв» в Одес. обл. універс. наук. б-ці ім. М. Грушевського] / Роман Кракалія // Чорномор. новини. – 2023. – 27 квіт. – С. 3 : фот. – (Історія. Культура. Акценти).

Портрет як печать епохи

Ольга Погрібна, котра не втомилася від війни, а лише навпаки – війна додала їй енергії та зродила в душі ненависть до ворогів, утвердила віру в нашу перемогу – цією своєю переконаністю вона щедро ділиться з людьми, – а ще додала їй... часу, якого зазвичай бракує на все, а проте, вона все встигає – волонтерить, допомагає нашому війську всіма доступними їй способами, навчає любові до прекрасного діточок художньої школи, займається рекламою, оформленням приміщень і... продовжує працювати за фахом, себто бути художницею. Й навіть, попри колосальну зайнятість, уряджати свої персональні виставки там, де лиш є можливість.

Був час, ще в перші дні широкомасштабної російської агресії, коли в масах запанувала певна розгубленість, депресія. Треба було щось робити, піднімати завжди притаманний одеситам бойовий дух. Малювала – разом з друзями-однодумцями – банери з патріотичними, часто не без гумору, гаслами, розвішували їх у центральній частині міста, часом вислуховуючи несприйняття обивателів. Але знову й знову знаходили старі, вже використані полотнища і на звороті малювали закличні плакати. Оптимізму додало звільнення острова Зміїний...

Від початку року в Ольги Погрібної вже було дві виставки. Перша, достатньо камерна, – у невеличкій залі ресторанного комплексу «Олександрівський». Художниця назвала її поетично і з любов'ю – «Зимова Одеса». То була, сказати б, жіноча виставка. Одеська урбаністика проглядалася наче крізь легкий флер нашої зимової мрячки, міські краєвиди на полотнах прибрали дещо романтичного вигляду. Не прикриті зеленим буянням, вони відкривалися очам у всій своїй красі та привабливості.

А недавно невтомна мисткиня запропонувала всім, хто любить заходити до бібліотеки імені Михайла Грушевського – а таких багато, – свою виставку, яку назвала «Час героїв». Це виставка портретів. І, мабуть, нема потреби пояснювати цю назву. Нинішній український час – це справді час героїв – без перебільшення. Час, коли проявляються в наших людях їхні

найкращі риси (і найгірші теж, на жаль). Кожен, хто боронить сьогодні нашу Україну, є героєм.

Буває, зустрінеш людину – і вже по короткім часі вона стає тобі такою близькою, наче знаєш її давно. Так і з героями Ольги Погрібної. Художниці із жодним із них не була знайома. Побачила, поговорили, й народилася творча потреба. Всі вони звичайні, як мовиться, люди. У кожного було своє заняття в житті, свої мрії, уподобання. Але прийшов ворог, жорстокий та підступний. Все те, що він вчиняв на нашій землі вже у перші дні агресії, дало до розуміння: кожен, кому дорога свобода, мусить, чим лишень може, допомагати нашій перемозі. Тепер ці звичайні люди стали звичайними воїнами. Хоч, можливо, не всі носять військові однострої. Але всі – на лінії зіткнення з ворогом. У них залишилися їхні звички, уподобання, мрії. Але додалися нові, корисні й потрібні там, де вони зараз і чим займаються. А до мрій, довоєнних ще, додалася ще одна, спільна для всіх. Це – прага Перемоги.

Є щось дуже символічне в тому, що ці портрети розміщені на тлі стелажів з книгами. Художня виставка в бібліотеці усе-таки рідкість. А тут це – портрети. Не письменників, не філософів чи мислителів, котрі були б дотичними до цих книжок, а людей ніким ще не знаних, молодих, спрямованих у майбутнє. Вони дивляться на нас, осяяні духовністю, в очах світяться упевненість і віра в те, що вони захистять не лише майбутнє нашої країни, а й минуле її, яке ворог прагне забрати собі, як він це робив століттями. Це проникнення в психологію своїх героїв, виявлення душевних поривів є безсумнівним успіхом художниці.

Кожен портрет має своє тло. Тут своя символіка, що вказує на їхню колишню, ще до війни, працю, на їхні мрії, уподобання. Одні зображені у звичайній одежі, інші – у військових одностроях, дехто – в броніку. Усе це, можливо, деталі. Тому що найголовнішим у цих портретах для авторки є обличчя, відкриті, світлі. А передовсім – очі цих молодих людей. Вони дуже виразні й багато що можуть розповісти. Очі, кажуть, це душа людини.

Ця поки що нечисельна галерея портретів є, властиво, мистецьким репортажем, за визначенням заслуженого художника України Сергія Савченка, котрий відкривав цю виставку і своїм вступним словом схарактеризував її як цілковито актуальний проект мисткині. Про що цей репортаж? Про свою епоху. Про тих, котрі виростили вже в часах Незалежності від того самого імперіаліста, який не змирився з унезалеженням української нації й від самого початку прагнув повернути її у свою імперську парадигму. Всіх цих молодих людей – персонажів мистецького проекту художниці – об'єднує високий патріотизм, властиво – український націоналізм, про який у нас ще ніби соромляться говорити відверто, з оглядкою на Захід, і який притаманний багатьом націям, що досягли певного успіху. Лише з цим святим почуттям, часто неусвідомленим ще, не сформованим, ці молоді люди протиставились ворогові, який, вони знають це, ні перед чим не зупиниться,

щоби знищити нас. Тому всі вони живуть у цих портретах, кожною рисочкою своєю і кожним поглядом. І кожним легеньким, наче підбадьорливим, усміхом на молодих обличчях. За ними – рідна земля, оте тло, про яке вже мовилося: свіжозорана рілля з трактором, розквітла яблунева гілка, море з танкером, чисте зоряне небо... Невипадково й сама художниця зобразила себе в автопортреті на тлі чорно-червоного прапора. Разом із нею ми знаємо, що вони захистять це все й повернуться до своєї улюбленої справи, і знову зустрінуться з друзями за оцим кавовим столиком у рідному місті. Портрети Ольги Погрібної написані з підкресленим реалізмом, може, тому, що нема нічого більш реального від цієї війни й від цих молодих людей.

Взагалі кажучи, не часто сьогодні можна побачити портрети на художніх виставках. Нині це майже забутий жанр. Чи знатимуть наступні покоління, як виглядали їхні попередники на цій землі? Якими були українці, котрі не толерували несвободи, виборювали Незалежність на численних мітингах, у тих перших скликаннях парламенту, котрі обирали часто негодящу владу, а потім боролися з нею, творили Революцію Гідності?.. Художники – з того самого людського середовища, вони такі ж різні, як і людський загал. Вони радіють свободі творення. Може, через те й не створюють портретів своїх сучасників?..

Портретна галерея Ольги Погрібної виломлюється з творчого потоку, який, безперечно, фонтанує талановитими роботами, оригінальною формотворчістю, та при цьому хвибує різножанровістю, властиво – чіткими визначеннями жанру, ми вже й забули про різні жанри малярства.

Портрет є печаттю епохи. Її характеристичним означенням. Її свідченням. Що й засвідчує – попри простиму тавтологію – виставка «Час героїв» у бібліотеці імені Михайла Грушевського.

Роман Кракалія.

Травень

Різникова Я. Одеса – Ліверпуль : бібліотечна сув'язь : [26 квіт. відбулась церемонія проголошення побратимства між Центр. б-кою Ліверпуля та Одес. обл. універс. наук. б-кою ім. М. Грушевського] / Ярослава Різникова // Чорномор. новини. – 2023. – 4 трав. – С. 1 : фот. – (Партнерство).

Одеса – Ліверпуль: бібліотечна сув'язь

Минулого четверга, 26 квітня, дружина Президента України Олена Зеленська і король Великої Британії Чарльз III та королева-консорт Каміла взяли участь у церемонії проголошення побратимства між Центральною бібліотекою Ліверпуля та Одеською науковою бібліотекою імені Михайла Грушевського.

Олена Зеленська долучилася до церемонії за допомогою відеозв'язку з Києва разом із міністром культури та інформаційної політики Олександром Ткаченком. Король Чарльз III зазначив, що побратимство бібліотек України і Великої Британії засвідчує підтримку України в складні часи війни, підтримку людей у нашій країні, які творять культуру, та висловив сподівання на подальший розвиток дружніх взаємовідносин і встановлення нових контактів.

Олена Зеленська подякувала їх величностям і Великій Британії за підтримку України, зокрема у сфері культури: «Я хочу сказати, як багато цей вияв солідарності значить для нас, для України. Від початку війни ми втратили понад 300 бібліотек. Бібліотеки в Україні, як і люди, в небезпеці щодня. Але водночас вони стали й чимось більшим: в особливо складні зимові дні, коли внаслідок обстрілів не було світла й тепла, саме бібліотеки ставали справжніми гуманітарними й волонтерськими хабами, місцями, де можна було бути разом і відчувати тепло в широкому сенсі цього слова. Ми захищаємо нашу культуру, а вона підтримує нас».

«Україна нині бореться саме за те, щоб ніде у світі бібліотеки не руйнувалися, книжки не горіли, люди не гинули. Щоб війни залишилися тільки в історичних працях, а кожна людина у світі могла спокійно читати й розвиватися, без загрози нападу й необхідності боротися за виживання», – наголосила перша леді.

Одесити вдячні асистентці проєкту Eurovision 2023 у Culture Liverpool Вероніці Ясинській – ініціаторці налагодження такої співпраці, а також виконавчій директорці благодійного фонду «Бібліотечна країна» Люсьєні Шум за можливість реалізації цього проєкту.

Нагадаю, що Одеська наукова бібліотека імені Михайла Грушевського – одна з найбільших і найстаріших книгозбірень нашого міста та півдня України загалом. Точкою відліку її історії є 1875 рік, коли при Одеському товаристві взаємної допомоги прикажчиків-євреїв була створена бібліотека. Фонд книгозбірні налічує понад півтора мільйона примірників, із них 50 тисяч – видання іноземними мовами, 30 тисяч – рідкісні й цінні видання VIII – XIX ст.

Щодо Центральної бібліотеки Ліверпуля, то вона – прекрасна! Розташована в кількох суміжних історичних будівлях на вулиці Вільяма Брауна. Її першим осідком була будівля бібліотеки та музею Вільяма Брауна, що постала в 1860-у. Потім бібліотеку розширили праворуч, додавши в 1879-у читальний зал Піктона, а в 1906-у – бібліотеку Горнбі в задній частині. Усі три будівлі є пам'ятками архітектури. З 2010-го по 2013-й комплекс Центральної бібліотеки Ліверпуля було перебудовано й осучаснено, історичні будівлі відремонтовано, щоб забезпечити новітні зручності. На фото можна побачити цю оновлену красу. У 2018 році ліверпульська книгозбірня отримала нагороду «Бібліотека року» за версією The Bookseller.

Віriamo, що співпраця двох шанованих установ сприятиме розвитку бібліотечної справи та приверне увагу до важливості підтримки книгочитання.

*Ярослава РІЗНИКОВА,
заступниця директора
департаменту культури,
національностей, релігій
та охорони об'єктів національної
спадщини Одеської ОДА.*

Червень

Іванова Т. Магія словотворення Олекси Різнікова : [у від. краєзнавства «Одесика» Одес. нац. б-ки відбулась зустріч з одес. письменником, мовознавцем і просвітянином Олексою Різниковим] / **Тетяна Іванова // Чорномор. новини. – 2023. – 22 черв. – С. 5 : фот. – (Книга – це зброя).**

Магія словотворення Олекси Різнікова

Виставка-форум «Українська книга на Одещині», а цьогоріч вона пройшла вже у двадцять третє, – це прекрасна нагода читачам зустрітися з авторами, авторам – поспілкуватися із шанувальниками, і, що не менш важливо, із видавцями, видавцям – із книгорозповсюджувачами та хоронителями книг – бібліотекарями. Одна із таких зустрічей відбулася у відділі краєзнавства «Одесика» ОННБ. Гість – відомий український письменник, мовознавець, просвітянин, двічі репресований комуністичним режимом, незламний патріот України, лауреат 12 літературних премій – Олекса Різників.

Олекса Сергійович Різників (творчий псевдонім Олекса Різниченко) – друг, бажаний гість і співучасник численних проєктів національної книгозбірні, автор унікальних книжок про унікальну мову. Заходи за його участі – це завжди справжнє свято для філологів та шанувальників рідної мови, українського слова. Його мовознавчий аналіз має магічну силу, письменник уміє зануритися у глибинний зміст слова, відшукати у ньому найсуттєвіше, найсокровенніше і підняти на поверхню скарб, доторкнувшись до якого, відкривається краса, вишуканість української мови. Має рідкісний талант зачаровувати слухачів і глядачів словом. Кожен українець, переконаний, повинен пишатися багатством рідної мови, її прадавнім походженням.

Головною подією зустрічі стала презентація другого, доповненого і переробленого, випуску біобібліографічного покажчика «Олекса Сергійович Різників (Різниченко)», упорядкованого Анною Іванченко та Надією Анейчук, який вийшов у серії «Письменники Одеси» (Одеса, 2023). 45-й випуск серії фахівці ОННБ планували підготувати до 85-ліття від дня

народження знаного українського літератора і патріота. На жаль, широкомасштабна війна, що розпочалася 24 лютого – у день народження О. С. Різникова, стала гірким приводом скасувати святкування у широкому колі друзів. Але колектив нашої книгозбірні, всупереч повітряним тривогам і ракетним обстрілам, виснажливим перебоям зі світлом та зв'язком, не полишав працю над підготовкою видання, яке, власне, нещодавно побачило світ.

Персональний біобібліографічний покажчик у концентрованому вигляді максимально представляє творчий доробок О. С. Різникова із 1990 по 2022 роки. Він включає сім нарисів про життя та діяльність Олексі Сергійовича, біографічну довідку, хронологічний перелік його праць, літературу про життєвий і творчий шлях, інформацію про нагороди та відзнаки (1222 позиції). Візуально збірник доповнює добірка світлин з особистого архіву.

Гарно написала на своїй Фейсбук-сторінці Ярослава Різникова, дочка Олексі Сергійовича: «Книга стане ще однією цеглинкою в розбудові контенту Українського національного біографічного архіву — найповнішої в нашій державі бази історико-біографічної інформації про визначних співвітчизників (вона нараховує понад 90 тисяч імен), яким належить внесок у розвиток різних сфер життя українського суспільства, насамперед науки, освіти, культури, суспільно-політичного, національно-визвольного рухів».

Олекса Різників розпочав свій виступ віршем «Багатокрилість» (з украденого зошита № 2), який був написаний 8 лютого 1972 року в камері одеського КДБ. Прочитав кілька болючих поезій про Україну з третього щоденника (перших два у нього відібрали у таборах), згадав деякі факти з особистого життя і представив нові й перевидані книжки: оригінальне мовознавче дослідження «Розумовний обшир України-Руси. Перша півсотня куцогрон: майже монографія» (Врадіївка, 2023), поему «Мовчиш, Стрибоже» (Врадіївка, 2022), «Чужочуб Оле Лиса. Фантастична повість з шухляди» (Врадіївка, 2021) та четверте, оновлене й доповнене, перевидання «Українська мова – спадщина тисячоліть. Чим українська мова багатша за інші?» (Київ, 2017).

Нову мовознавчу працю «Розумовний обшир України-Руси. Перша півсотня куцогрон: майже монографія» було відзначено дипломом конкурсу «Краща книга виставки-форуму—2023» у номінації «Науково-популярне видання». Генеральна директорка ОННБ Ірина Бірюкова вручила нагороду зі словами сердечної подяки за багаторічну дружбу та співпрацю на ниві популяризації української книги і читання й побажала панові Олексі козацького здоров'я, творчої наснаги, довгих і плідних років у царині літературних і мовознавчих пошуків.

Змістовним був виступ Ярослави Різникової, заступниці директора департаменту культури, національностей, релігії та охорони об'єктів культурної спадщини Одеської облдержадміністрації, першої читачки

батькових творів, редакторки його книжок, експертки, консультантки, презентантки творчих досягнень.

Перед присутніми виступили також голова Одеської обласної організації НСПУ, кандидат філологічних наук, доцент кафедри загального та слов'янського мовознавства ОНУ ім. І. І. Мечникова Сергій Дмитрієв, відома художниця, старша викладачка кафедри образотворчого мистецтва ПНПУ ім. К. Д. Ушинського Світлана Крижевська, прозаїк, поет, член НСПУ та НСЖУ, редактор першої збірки поезій О. Різникова «Озон» («Маяк», 1990) Микола Суховецький, провідна бібліотекарка відділу краєзнавчої літератури та бібліографії Одеської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. М. С. Грушевського Катерина Черненко.

Промовці називали майстра художнього слова наставником, «людиною-кременем», «живою історією», унікальним словотворцем, моволобом, відзначали його добротність і дивовижну відкритість до світу, захоплювалися сміливістю, силою духу, невичерпною енергією, оптимізмом, патріотизмом, мужністю та незламністю.

Раділо серце від переповненої зали під час воєнного стану. Серед гостей – колеги-письменники, науковці, художники, просвітяни, бібліотекарі, студенти, шанувальники творчості pana Олексі. Блищали очі учителів української мови й літератури з різних районів області, запрошених Одеською академією неперервної освіти, слухачів курсів підвищення кваліфікації. Приємно було бачити молоде покоління, а саме студентів-філологів ОНУ ім. І. І. Мечникова та студентів-першокурсників (математиків) на чолі з наставницею Мариною Задорожною із Фахового коледжу ОНУ ім. І. І. Мечникова. Приїхали підтримати й привітати pana Олексу друзі, колеги по перу, просвітяни із Чорноморська – голова міського літературного товариства «Сузір'я» Валентина Сидорук, письменники Олександр Кривошапка та Леонтій Павлюк.

Окрасою заходу і чудовою фотозоною стала книжково-ілюстративна експозиція «Багатокрилість Олексі Різникова». На ній були представлені видання винуватця зустрічі, книжки, до яких pan Олекса написав передмови, як-от для друзів із Чорноморська – В. Сидорук, О. Кривошапки, І. Василькової, В. Штельмах, часописи, де він був головним редактором, біобібліографічні покажчики та цікаві світлини. Для експозиції Олексі Сергійович передав «Календар – 2022», виданий у рамках документального проекту Дарії Гірної спільно з онлайн-журналом «Reporters» – «Обличчя Незалежності: історії українських в'язнів комуністичного режиму». На одній із сторінок календаря (Червень – 2022) представлений колаж із фото (молодих літ та теперішніх) друзів-дисидентів – Володимира Барсуківського (півтора року ув'язнення) й Олексі Різникова (сім років ув'язнення). Для цього проекту незалежна журналістка Дарія Гірна відзняла десятки інтерв'ю. На відповідному Youtube-каналі розміщений і відеоролик про одеських

дисидентів – О. Різникова, В. Барсуківського та П. Отченашенка, які боролися за ідеї свободи і демократизації суспільства, за незалежність.

Завершальним акордом творчої зустрічі стала автограф-сесія. Щірі дарчі надписи з побажаннями від Олекси Сергійовича роз'їхалися у різні куточки Одещини, а яскраві світліни із зустрічі розлетілися соцмережами. І, звісно ж, фонд нашої бібліотеки, як завжди, поповнився новими виданнями невтомного дослідника мовних глибин. І на завершення – вірш, яким Олекса Різників розпочав свою творчу зустріч.

Багатокрилість

На цім крилі до тебе прймайну,
на тім приляжу,
тим крилом прикриюсь,
а це, залітане, надламане, утну –
багатокрилість!

Залітане... Залатаних нема.

Нема залежаних,
а є лиш незалежні.

Я стільки крил бездумно поламав,
б'ючись об світу боки протилежні.
Не шанував, не скнарич, не беріг!
З таких висот в такі шугав низини!

Лиш радістю хлоп'ячою горів:
ростуть невпинно!

Ні! Обезкриліти і впасти не дано
Мені судилась буряна рухливість.
Мене п'янить сильніше за вино –
Багатокрилість!

*Тетяна Іванова,
головна бібліографиня
науково-бібліографічного відділу ОННБ.*

Станіславів О. Свято книги на Одещині : [9-11 черв. в Одес. нац. наук. б-ці відбулось свято кн. – інтелект-форум 2023 для фахівців б-к України та зарубіжжя] / Олег Станіславів ; фот. Олега Владимірського // Веч. Одесса. – 2023. – 15 юнія. – С. 2 – (Відлуння події).

Свято книги на Одещині

З 9-го по 11 червня під егідою Міністерства культури та інформаційної політики України в Одеській національній науковій бібліотеці проходив Інтелект-Форум-2023. Яскрава і насичена програма заходу поєднувала ХХІІІ Всеукраїнську виставку-форум «Українська книга на Одещині» та ІV Одеса БібліоСаміт – Всеукраїнську науково-практичну

конференцію з міжнародною участю для фахівців бібліотек України та зарубіжжя.

Свій творчий доробок у головному читальному залі Одеської національної наукової бібліотеки презентували близько 40 вітчизняних видавництв з різних куточків України.

Під час інтелект-форуму стало доброю традицією дарувати книжки вітчизняних видавництв нашим військовим.

Непростою виявилася задача для журі конкурсу «Краща книга виставки-форуму»: обрати кращі книжки з низки цікавих і корисних видань, які, незважаючи на виклики воєнного часу, представили цього року на конкурс видавництва та автори. В підсумку дипломами переможців відзначено 40 книжок у двадцяти номінаціях.

Книги в подарунок громаді та військовим

Ну а головною «фішкою» форуму «Українська книга на Одещині» став виїзний формат другого дня, коли учасники та видавці завітали до Авангардівської громади, де їх чекало справжнє свято, організоване головою громади Сергієм Хрустовським та його командою. Відвідувачів заходу чекали численні презентації книжкових новинок, зустрічі з українськими письменниками, а також цікаві майстер-класи для дорослих та дітей. Також відбувся традиційний благодійний ярмарок на підтримку ЗСУ, бо «...саме завдяки нашим мужнім і незламним воїнам ми маємо змогу проводити такі культурно-пізнавальні заходи», — відмітив Сергій Хрустовський.

*Олег Станіславів.
Фото Олега Владимировського*

Фетісова М. Більше, ніж диктант : [слухачі укр. розмов. клубу, що працює в Одес. обл. універс. б-ці ім. М. Грушевського регулярно пишуть диктанти з укр. мови] / Марія Фетісова // Чорномор. новини. – 2023. – 8 черв. – С. 2: фот. – (Ініціатива).

Більше, ніж диктант

Якщо хтось думає, що писати диктанти можна лише в школі чи лише до Дня української писемності (9 листопада), то він дуже помиляється.

Слухачі напряму «Українська платформа багатонаціональної Одещини» Приморського терцентру – учасники Українського розмовного клубу, що діє у відділі соціокультурної діяльності Одеської обласної універсальної наукової бібліотеки імені Михайла Грушевського, пишуть їх регулярно. Це дозволяє перевірити набуті знання, а також дає можливість відчувати єднання з іншими людьми, що мають схожі погляди на життя.

Оскільки диктант писали напередодні свята Трійці, то, звісно ж, і текст підібрали відповідний – «Зелені свята» із книжки «Радуниця» Ярослави Різникової, лауреатки літературних премій імені Г. Сковороди та імені І.

Франка. Текст диктанту професійно читала бібліотекарка і філологиня Тетяна Мозгова: спочатку для ознайомлення, потім – досить повільно, щоб усі встигали почути та написати, й остаточно – для перевірки.

Приємним бонусом для присутніх стала бесіда з авторкою «Радуниці» Ярославою Різниковою, заступницею директора департаменту культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини Одеської ОДА. Слухачі ще більше дізналися про українську обрядовість, її поєднання з прадавніми віруваннями українців, про унікальність енергетично насиченого тижня перед Трійцею, коли все росте-буяє у повноті своєї краси і кожен день позначений своїми символами й обрядами. Пані Ярослава звернула, зокрема, увагу на символізм П'ятдесятниці, коли апостолам було дане знання, щоб вони проповідували рідними мовами тих народів, яким вони несли слово Боже, згадала святих Кирила і Мефодія, котрі чи не першими почали перекладати Біблію слов'янськими мовами.

Диктант і розмова з авторкою тексту Ярославою Різниковою – представницею однієї із найпотужніших українських династій вчителів і письменників, славною донькою членів НСПУ Галини Могильницької та Олекси Різникова, наснажили присутніх оптимізмом і радістю.

А на завершення заходу Тетяна Мозгова прочитала вірш світлої пам'яті Галини Могильницької, що відкриває книжку «Радуниця»:

А час іде...

Віка плывуть, як мить,

І в безвість кануть,

як безшумні води.

Та вічна людяність мого народу

Над часом і над вічністю стоїть.

Марія Фетісова.

II. ПЕРІОДИЧНІ ВИДАННЯ ОДЕЩИНИ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ БІБЛІОТЕК у II кварталі 2023 р.

Квітень

Алексеева Д. Говорим на українском. Каждую среду в гостиний «Дивослово» : [язык.-лит. гостиная работает в Одес. нац. науч. б-ке для тех, кто хочет повысить уровень укр. яз.] / Дарья Алексеева // Веч. Одесса. – 2023. – 20 апр. – С. 5 : фот. – (В библиотеках города).

Дукова Д. Война и дельфины : [в Одес. обл. универс. науч. б-ке им. М. Грушевского прошло информ. мероприятие «Защитим дельфинов – сохраним Черное море»] / Дора Дукова // Веч. Одесса. – 2023. – 27 апр. – С. 1, 2 : фот. – (Экология).

Кракалія Р. Дивослово : [в Одес. нац. наук. б-ці відбулось відкриття мовно-літ. вітальні] / Роман Кракалія // Чорномор. новини. – 2023. – 20 квіт. – С. 3 : фот. – (Людина і час).

Кракалія Р. Портрет як печать епохи : [майстриня Ольга Погрібна відкрила виставку портретів «Час героїв» в Одес. обл. універс. наук. б-ці ім. М. Грушевського] / Роман Кракалія // Чорномор. новини. – 2023. – 27 квіт. – С. 3 : фот. – (Історія. Культура. Акценти).

Травень

Різнікова Я. Одеса – Ліверпуль : бібліотечна сув'язь : [26 квіт. відбулась церемонія проголошення побратимства між Центр. б-кою Ліверпуля та Одес. обл. універс. наук. б-кою ім. М. Грушевського] / Ярослава Різнікова // Чорномор. новини. – 2023. – 4 трав. – С. 1 : фот. – (Партнерство).

Стягайло В. Вагома сторінка одеського краєзнавства : [з нагоди Всеукр. Дня краєзнавства фахівці ОННБ запрошують читачів у подорож в часі] / Вероніка Стягайло // Чорномор. новини. – 2023. – 25 трав. – С. 3 : фот. – (Історія. Мистецтво. Акценти).

Червень

Геник В. «Українська мова – мій обов'язок і мій захист» : [директор укр. центру «Український клуб Одеси» Н Чайчук відвідала засідання мовно-літ. вітальні «Дивослово», що працює в Одес. нац. наук. б-ці] / Володимир Геник ; фот. Сергія Гуменюка // Чорномор. новини. – 2023. – 1 черв. – С. 3 : фот. – (Спадщина. Література. Імена).

Геник В. Читання задля життя : [у смт Авангард відбулося виїзне Свято укр. книги в рамках Всеукр. вист.-форуму «Українська книга на Одещині»] / Володимир Геник // Чорномор. новини. – 2023. – 22 черв. – С. 5 : фот. – (Книга – це зброя).

За що воює Україна? : [в Одес. нац. наук. б-ці відбулась презентація дослідж. д-ра іст. наук Данила Яневського «За що воює Україна? Відомі історії нашої держави»] // Чорномор. новини. – 2023. – 8 черв. – С. 2: фот. – (Презентація).

Іванова Т. Магія словотворення Олекси Різникова : [у від. краєзнавства «Одесика» Одес. нац. наук. б-ки відбулась зустріч з одес. письменником, мовознавцем. і просвітянином Олексою Різниковим] / Тетяна Іванова // Чорномор. новини. – 2023. – 22 черв. – С. 5 : фот. – (Книга – це зброя).

Книга – сила непереможної нації : [9-11 черв. в Одес. нац. наук. б-ці відбулось свято кн. – інтелект-форум-2023, яке поєднало декілька подій] // Чорномор. новини. – 2023. – 15 черв. – С. 5 : фот. – (Духовність. Форум. Ім'я).

Кракалія Р. Новодруки у час війни : [в Одес. нац. наук. б-ці відбулось книжк. свято «Українська книга на Одещині»] / Роман Кракалія // Чорномор. новини. – 2023. – 15 черв. – С. 1, 5 : фот. – (Інтелект-форум).

Музей старовинних книг відкрився у Кодимі : [в Кодим. публ. б-ці створено музей старовин. книг] / стор. підгот. Любов Кузьменко // Одес. життя. – 2023. – 7 черв. – С. 10 : фот. – (Поділля. Подільськ. Балта. Кодима. Окни).

Станіславів О. Свято книги на Одещині : [9-11 черв. в Одес. нац. наук. б-ці відбулось свято кн. – інтелект-форум-2023 для фахівців б-к України та зарубіжжя] / Олег Станіславів ; фот. Олега Владимировського // Веч. Одесса. – 2023. – 15 июня. – С. 2 – (Відлуння події).

Фетісова М. Більше, ніж диктант : [слухачі укр. розмов. клубу, що працює в Одес. обл. наук. універс. б-ці ім. М. Грушевського регулярно пишуть диктанти з укр. мови] / Марія Фетісова // Чорномор. новини. – 2023. – 8 черв. – С. 2 : фот. – (Ініціатива).

Чекає українська книга : [9-11 червня Одес. нац. наук. б-ка проводить інтелект-форум з міжнар. участю] // Веч. Одесса. – 2023. – 8 июня. – С. 1. – (Анонс).

ВИДАННЯ, ЩО БУЛИ ВИКОРИСТАНІ У ВИПУСКУ

м. Одеса

Вечерня Одеса

Одеське життя

Чорноморські новини

ВПЕРЕД
Газета Львівської районної ради
Заснована 5 березня 1953 року

ХЛІБОРОБ
Газета Львівської районної ради
Виходить 1 раз на тиждень

НАДНІСТрянська ПРАВДА
Газета Обласної Ради
Обласної області
Виходить 3 рази на тиждень

Благодійна діяльність
Відомо, що благодійна діяльність є важливою складовою частиною суспільства. У нашій країні вона виконує важливу соціальну функцію, допомагаючи тим, хто потребує допомоги.

Дороги, любі жінки! зі святом весни!
Свято весни – це час, коли природа пробуджується, а люди починають планувати нові починки. Для жінки це особливий час, коли вона може проявити свою творчість та енергію.

Зі святом весни, любі жінки!
Вітаємо вас з весною! Нехай ця пора принесе вам багато щастя, здоров'я та успіхів у всіх ваших справах.

ВІСТІ КОДИМЩИНИ
№12 (24) (10-й) субота, 21 березня 2015 р.

Сучасний АВАНГАРД
Газета Авангард вської селищної ради
№2 (34), субота, 28 лютого 2015 р.

Промінь
Газета Ширівської районної ради
та районної державної адміністрації Обласної області

Місяць лютий
Місяць лютий – це час, коли природа спить, а люди готуються до весни. Це час для планування та організації своїх справ.

Якщо будуть гріти санкції проти Росії
Ситуація в Україні наразі дуже складна, і ми очікуємо на діючі санкції проти Росії, якщо вона не зупинить свої агресивні дії.

Зустріч в війнах-ні
Зустріч в війнах-ні – це важлива подія, яка допомагає нам зрозуміти ситуацію в Україні та знайти шляхи до миру.